

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประเภทของการวิจัย

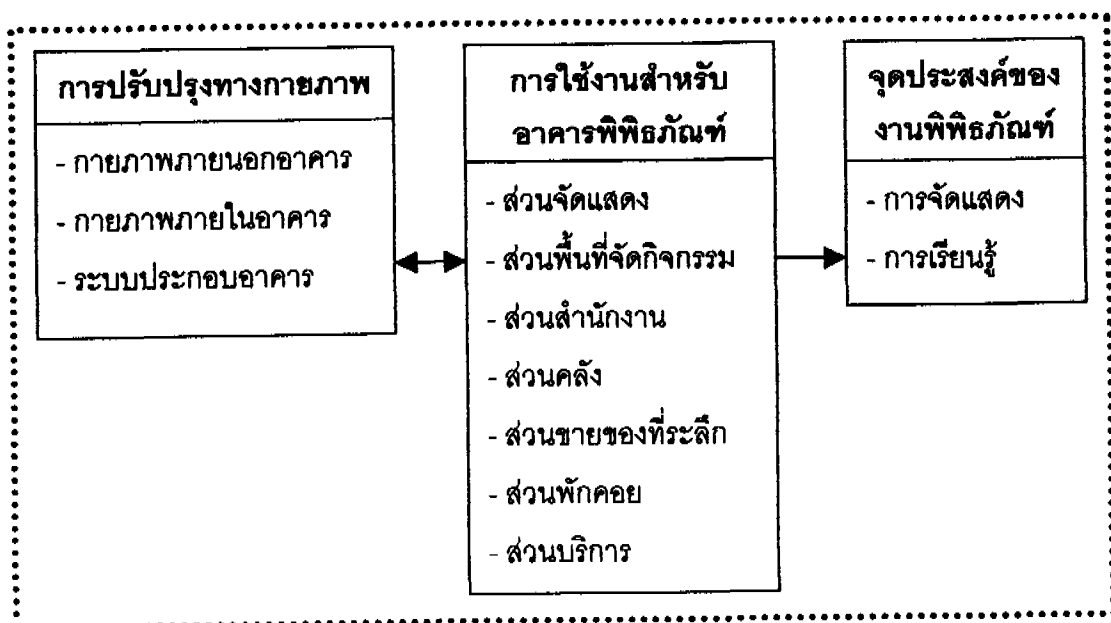
1. งานวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การออกเก็บข้อมูลทางด้านกายภาพของอาคารที่เป็นกรณีศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการเลือกแนวทางที่เหมาะสม

2. งานวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์หน่วยงานและบุคลากรภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอาคารซึ่งเป็นกรณีศึกษา เพื่อ 1) เป็นข้อมูลในการจัดการโครงการ 2) เป็นแนวทางในการปรับปรุงอาคารสถานที่ราชการสำหรับการสรุปผลเป็นการการบรรยายเชิงพรรณนา 3) อธิบายแนวทางในการปรับปรุงอาคาร และการออกแบบแนวทางเบื้องต้นในการปรับปรุงอาคารซึ่งเป็นกรณีศึกษา เพื่อเป็นอาคารพิพิธภัณฑ์

มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยภายใต้กรอบความคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 3.1

กรอบความคิดในการวิจัย



3.2 พื้นที่ในการศึกษา และผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษา

1. ขอบเขตของพื้นที่ในการศึกษา โดยทำการศึกษาอาคารสถานที่ราชการที่ทำการปรับปรุงเพื่อเป็นอาคารพิพิธภัณฑ์ ภายในขอบเขตพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ และทำการสำรวจทั้งสิ้น 2 อาคาร ดังนี้

1) อาคารที่ทำการกรมโยธาธิการ (เดิม) ปัจจุบันเป็นพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

2) อาคารที่ทำการกระทรวงพาณิชย์ (เดิม) ปัจจุบันเป็นพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2. ผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษา องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ รวมถึงการวางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับอาคารพิพิธภัณฑ์โดยกรณีศึกษา ได้แก่

1) สถาบันพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

2) สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสำรวจทางกายภาพ และแบบสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดส่วนประกอบของข้อมูล ดังนี้

1. แบบสำรวจทางกายภาพ ประกอบด้วย ประเด็นในการสำรวจ 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางกายภาพภายนอกอาคาร

ส่วนที่ 2 ลักษณะทางกายภาพภายในอาคาร

ส่วนที่ 3 ระบบประกอบอาคาร

2. แบบสัมภาษณ์

ใช้สำหรับสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภัณฑารักษ์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดแนวนโยบาย สำหรับการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นอาคารพิพิธภัณฑ์ ประกอบด้วยประเด็นในการสัมภาษณ์ ได้แก่ การจัดนิทรรศการ ข้อได้เปรียบรวมถึงข้อจำกัดในการใช้งานอาคารโบราณสถาน เพื่อเป็นอาคารพิพิธภัณฑ์ และการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. แบบสำรวจทางกายภาพ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสำรวจทางกายภาพด้วยตนเอง จากอาคารกรณีศึกษา 2 แห่ง โดยการใช้การสังเกตและกล้องถ่ายภาพในการบันทึกข้อมูล
2. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภัณฑารักษ์ 4 แห่ง ได้แก่ พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรความต้องการใช้งานของเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ การปรับปรุงการใช้งานอาคาร และการจัดการทรัพยากรกายภาพหลังการปรับปรุงการใช้งานอาคารสถานที่ราชการเก่า

3.6 การแปลผลข้อมูล

รูปแบบการปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ของอาคารสถานที่ราชการเก่า ที่ยังไม่สอดคล้องความต้องการการใช้งานพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ภัณฑารักษ์ของพิพิธภัณฑ์ จัดอยู่ในส่วนที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบต่าง ๆ ของการปรับปรุงอาคารสถานที่ราชการเก่า ในขณะที่รูปแบบในเรื่องขององค์ประกอบต่าง ๆ ของอาคารสถานที่ราชการเก่าที่สอดคล้องความต้องการการใช้งานพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ภัณฑารักษ์ของพิพิธภัณฑ์ จัดอยู่ในระดับที่ไม่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข